

# 1. UVOD

U ovom radu je obrađeno finansiranje preduzeća putem kredita i emitovanja obveznica i vlasničkih hartija od vrijednosti.

Rad se sastoji iz pet dijelova. U prvom dijelu pažnja je posvećena donošenju odluka o finansiranju, koje primarno podrazumijevaju budžet novca, a potom detaljniju obradu ciljne strukture kapitala i determinanata o donošenju odluka o odnosu duga i sopstvenog preduzeća. Drugi dio rada se odnosi na cijene pojedinačnih izvora finansiranja, gdje se djelimično može uvidjeti koliko iz aspekta preduzeća koštaju pojedini oblici finansiranja. U trećem dijelu rada objašnjeni su krediti kao oblik finansiranja preduzeća, prvenstveno procedure banke u postupku kreditiranja, da bi se uvidjelo kroz koje faze preduzeće mora da prođe da bi se finansiralo ovim putem, a potom je opisana kamatna stopa kao cijena koju je preduzeće dužno platiti davaocu kredita za korišćenje istog. Četvri dio rada pobliže objašnjava obveznice kao oblik finansiranja preduzeća, počevši od opštih karakteristika obveznica, preko vrsta i rangiranja, do tržišne vrijednosti obveznica. Kraj ovog dijela posvećen je navođenju prednosti i nedostataka finansiranja preduzeća putem obveznica. U petom dijelu rada je objašnjeno finansiranje preduzeća putem akcija, počev od od opisa akcija kao finansijskog instrumenta, do pojašnjavanja prednosti i nedostataka finansiranja preduzeća putem emitovanja akcija. U centralnom dijelu opisane su obične i preferencijalne akcije, te elementi akcijskog kapitala i emisija akcija.

Oblici finansiranja preduzeća podrazumijevaju široku tematiku, samim tim je preduzeće, odnosno njegovi menadžeri često su u dilemi za koji od oblika finansiranja da se odluče. Sredstva za obavljanje redovnih aktivnosti preduzeća pribavljaju se iz različitih izvora. Konkretno, postoje tri izvora finansiranja: pozajmljivanje, uplaćivanje i stvaranje. Pozajmljivanje sredstava prouzrokuje obaveze. Uplaćivanje sredstava se obavlja emisijom i prodajom akcija (obične akcije, prioritetne akcije i naknadno uplaćeni kapital). Stvorena sredstva predstavljaju neraspoređene profite koji nisu odliveni kroz raspodjelu. Praksa finansiranja vitalnih preduzeća ukazuje na nekoliko činjenica. Prvo, glavni izvor finansiranja preduzeća su pozajmljena sredstva (dug). Drugo, stvoreni kapital značajno prevazilazi uplaćeni kapital. Treće, najveću komponentu stvorenog kapitala predstavlja neraspoređeni profit.